

Fr. R. Kreutzwaldit nim.
Eesti NSV Riiklik
Raamatukogu

2023

15. aastatäid.

Ukst nummer 15 ksp.

Meie Mats

Nr. 97.

Laupäeval, 25. (8.) juunil 1916.

Nr. 97.

Lütlaste rahvatantsud.

Noorte partide ajal.

Automobilis.

G. W. Appletoni roman.

(Järg 8.)

„See tuleb petroleumist — ja nad on seda palju tarvitamud,” ütles ta. „Siin on jäljed selgeste näha. Olga mõned nööbid wõi londid on ometi üle jäänud, ja sellest aitab meile. Põhjalikumal uurimisel tuleb juba midagi päärvavalgele.”

Meie juure astus kohalik kohtunik politsei seltsis.

„See on paha asf,” ütles ta.

„Jah, aga ei wõi midagi parata,” vastas Beale. „Rõigeparem on, teie lükate asja nädalaks edasi. Senti jahtub rusuhunik õra ja meie wõdime tuha lasta läbiotsida. Kõik tõendavad asjad on ju Stanmore politsei käes.”

Kohtunik oli sellega rahul ja meie lahkutuse sellejärelle Beale ettepanekul tulekahjulohalt ning läksime „Walgesse Luike”, kus Beale veel midagi tahtis küsida.

Kuna me seal endid karastasime ja sigarit suitsetasime, töneles Beale herra Browniga nelja silma all ja tulsi alles weerandtunni pärast tagasi.

Sis läksime kõduteele ja Beale, kes nähtavaste õige heas tujus oli, läks Dr. Evansi juures veel läsimas, kes see mees olnud ja kus ta elab, kes tapmisseõöl autot oli losinwärava ees peatamas näinud. Onnes oli Dr. Evans kodus ja wõis siis ka lohe nõutud seletuse anda.

Tagasisidul oli Beale wailne ja mötetes, alles kui Londonis temast tahtsime lahkuda, ütles ta mulle:

„Kohtameister Jenkinsil näib herra Browni keetjaga wäike ühendus olnud olewat, sest ta kinkis keetjale oma päärvapildi, mis nüüd minu tastus on. Selle isanda peame igal tingimisel katte saama.”

„Lootuse järele õige pea,” vastasin mina.

„Wististe ei tee see rasküsi,” vastas Beale, jumalaga jäettes, „est tema nägu on isäralik ja ei lase ennast kergeste muuta.”

Olul oli herra Crackenthorpega veel pikem läbirääkimine, kellele ma teatasin, et lady Willoughbyle olin telegrammi saatnud, sis läksime Didi seltsis einele, ja sellejärelle läksin ma loju, lootes, et Berlinist vastus juba tulnud on. Kuid selle ajmel leidsin oma kirjutuslaualt määrdinud kirjaumbriku, mille läekiri mulle nagu tuttaw paistis olewat. Ma rebisin ümbriku lahti ja leidsin selle paberisedeli, mille peal seisis:

„Kohtameister Jenkins, see suur wõrukael, elab Soho-linnajaos Maison Rouges. Teda tuntakse seal Linewitshi nime all.”

Allkirja ei olnud.

„See on tore,” mõtlesin ma, „minu tundmata abimees leib alati õige filmapilgu, mil mülle teda just tarvis on; nüüd saab aši wähemalt ruttu lilluma.”

Ma kirjutasin ruttu paari sõna Bealele, lisasin nimeta sedeli juure ja saatsin selle läksjala laudu kõhe Scotland Jardi.

Terwe õhtupooliku ootasin ma Berlinist läksitult wasusti, aga alles õhtul jõudis oodatud telegramm mulle lätte.

Ma rebisin ta lohe lahti ja kõik mu julgus läodus seda lugedes:

„Lady Willoughby läks kolme päeva eest jalutama ja polegi tagasi tulnud. Olen suures hirmus ja ärewuses.

Neubauer.”

Nii siis olid minu kõigehullemad kattused töeks läinud, ja ei olnud kahlust, et Olga ainult oma waenlaste käes ja nende kõigehirmamal ähvardusel tsheli oli kirjutanud, mille ettenäitajale herra Crackenthorpe paruni jaoks 25.000 naelsterlingi pidi maksma. Mispräcast ei olnud ta ka minu nõu järele teinud ja Inglismaale jäänud? Siin oleks ta enda wähemalt wõinud politsei kaitse alla anda.

Riipalju kui ma oma peaaju ka waewasin, abinõu lady Willoughby aitamiseks ma ometi ei leidnud; kõik oma lootuse wõisim ma ainult Beale peale panna, kel wististe warsti korda läks seda kelmidefalka kahjutaks teha. Ma teadsin, et Beale poolkuid abinõusi ei armastanud ja Londoni anarhistidele kollits oli; sattusid parun ja ta naine lord Beale künnte wahele, siis polnud neil sealt enam pääsmist.

Wimaks ometi pidin fööma minema, kuid toit ei tahtnud maitseda, sellepärast jalutasin ma sibitumalt Londoni tänavatel ringi, ainult et rahutusest jagu saada.

Kuid warsti oli mul ka sellest isu õra ja ma pöörasin koju tagasi, et töö läbi mõtteid mujale juhtida.

Wärava juures peatas mind woh:

„Herra Wallaston,” algas ta, „siin olid läks nunne, kes teie järele läksid ja warsti lubasid tagasi tulla. Kas pean nad üles teie juure saatma?”

„Mitu nunne neid oli, Spinck?” läksin ma.

„Läks, herra adwołat. Ja mulle jääti neist hea mulje järele.”

„Hea siis küll, laste nad üles tulla.”

Ma olin väga imestanud ja läksin üles elutuppa, kõiki elektritulefi põlema keerates.

"Nunne?" ütlesin ma enesele. "Mis tahawad need minust? Kas on paruniproua oma patti kahetsevud ja ta hab veel viimasel filmipilgul andeks paluda? Siis toob ta vist mõne pühja õe kaasa, et ma tema istküle ei saaks kaaju teha?"

Ma ei tarvitsevud oma küsimiste peale kaua vastust oodata, seest warsti kostis väljast arg, tasane koputamine; ma tegin ülise isä lahti ja nägin tööste kaht nunne oma ees.

"Kas soovite minuga rääkida?" läksin ma, seest et mulle midagi paremat melle ei tulnud. "Praegune tund on kõll kaunis iseäralik, aga —"

"Oh, ma pean teiega rääkima, armas herra Wallaston," vastas suurem nunn, "ja näen, et teie mind mitte enam ära ei tunne."

Aga mina tundsin häälse lohe ära ja mu süda hakkas waljuse põksuma.

"Suur Jumal! Lady Willoughby — on see aga rõõmus üllatus! Olge nii lahke, astuge ühes oma föbrannaga tappa. Mina olin terve tänase päewa teie pärast suures hirmus!"

Ma saatsin ta elutuppa, ja kui elektrituli heledaste ta armfa näo peale paistis, mida lumiwalge rätilik ümbritses, kaotasin peaegu enesewalitsuse.

"Misugune üllatus — ja misugune rõõm!" hüüdsin ma ja palusin teda kamina lõrvale istet wöötta.

"See siin on Wanda," algas lady Willoughby, istet wööttes, "tema on mulle truuks ja ohvriimeelsets föbrals olnud."

Ma andsin ka Wandise lätt ja palusin istet wöötta.

"Jah, herra adwokat," algas Wanda wigafes Inglise keeltes, "ma olin juba lord siin, teie palusite mind istet wöötta ja wiis minutit oodata. Waewalt olite lahkunud, kui läks meest mu kallale tormasid. Ma panin vastu, asjad purunenud, paberid lendasid maha, siis kustus tuli ja mulle suruti mingisugune aaf sun peale. Kära teha ma ei saanud, nii weeti mind trepiist alla, veel tuli maad edasi, pandi siis trotska peale ja föridutati edasi — —"

"Herra Wallaston teab seda juba kõik, Wanda," ütles lady Willoughby, "seest ma teataisin talle seda Berlinist kirjalikult. Aga niiüd ütlegi mulle," rääkis ta, minu poolle näerataides, edasi, "mis te minu üllonnaast arwate? Kas te selle ille ei imesta?"

Oleksin temale föigeparema meelega tööndanud, et ta ülitena välja nägi, kuid ma jätsin selle ülemata ja ütlesin ainult:

"Muidugi olen pisut imestanud, kuid wöön juba arwata, mis see mardisanditamine tähendab. Jumalale tänu, et neis riitetes wigata Londoni jõudsite, seest täna öhtul tundsin teie eest suurt hirmu. Sellepärast rõõmustan niiüd lahekordset, et teid nii rõõmsalt ja terwelt näha wöön."

"Aga mispärast teie siis minu pärast hirmul olite?" läksis tema. "Seest teie teades wiibisin ma ju Berlinis?"

Ma andsin tale preili Neubaueri telegrammi.

"Niiüd ma mõistan ja seletan teile kõik ära. Mispa-rast te mulle öidi telegraferisite?"

Ma jutustasin mööduläinud päewa sündmused, surnu-leha leidmise tiigist, lossi põlemise ja Scotland Yardis tar-wituisele wöetud abindud ära.

"Paruni peal on raske lahtlus," jatksin ma, "ja Jenkins, kelle õige nimi Linewitsh on, wöetakse wististe veel täna öösel tinni. Sellepärast ei tarvitse teie enam midagi larta, seest warsti istub kõik see kelmidefalk, kes teid taga läisas, riivi taga."

Tema sunsi tuli kergenduseks.

"Kudas see mind rõõmustab!" ütles ta. "Seest alalist hirmu ei oleks ma enam kaua ära kanda suutnud. Heath Halli põlemine mind suurt ei kurwasta, seest seal ei oleks ma omesti enam elada tahnnud, vaid oleksin lossi ära mõtinud. Kahju tasub wististe kinnitus. Leitnant Gates, see jõde noormees, mõistetakse niiüd wististe wabaks?"

"Pärast seaduslikkude wormide täitmist wististe. Aga miks nimetate teda jõledals nooreks meheks, lady Willoughby?"

Meie lüüne-wäärinnal. Galitsialased kirkus.

"Seest et ta see ka tööste on, seest miks ei tunnistanud ta kohtu ees midagi? Bististe oli see häbitunne, ja Wanda oleks teile selle ülilihksa loo ära jutustanud. Kuriteo öhtul astus ta föigesuurema julgusega ilma pikema jututa minu tappa. Seda wööb teile Wanda, kes minu juures oli, töen-dada. Ma waatastin noorelemehele imestades otsa, seest ma ei olnud teda veel ital näinud."

"Kes te olete ja mis te tahate?" läksin ma.

"Ma tulin siia lady Willoughby kutsel," vastas tema. "Kudas julgete seda mulle sunisse ütelda, seest mina ise olen lady Willoughby ja kutsun lohe teenijad, kes teid välja juhatavad. Kust tulete selle häbematuse peale, mulle kinnitada, et mina teid olla kutsunud?"

"Andke mulle Jumala eest andeks, armuline proua," vastas tema, "seest kõik see põhjueb piinliku elustuse peal. Mind on narriks peetud, ja ma palun teilt tuhat lorda andeks, kuid palun teid ühtlasi ka, minu hirmsat jõledust mitte kellegile ütelda. Mind on petetud. Palun lubage, et jellest mitte kellegile ei räägi."

"Ta paistis minu arust muidu üksna wiisakas noormees olewat ja et ma kõige selle taga jälle oma õe äraaneetud lätt aimastin —"

"Juba jälle paruniproua," hüüdsin mina tahtmatalt.

"Jah," vastas lady Willoughby, "kõigi nurjatuste taga peitub tema! Ja et ma seda teadsin, siis andsin tale töötuse ja ta lahkus häbistatult. Ma usun, see weidi wali õpetus jaab tale terwendaw olema."

"So, so."

"Niiüd pean teile aga preili Neubaueri telegrammi ära seletama," jatkas ta. "Palun saatke tale nii ruttu kui wöön malik wäsus, et ta teaks, et mina ja Wanda siin kindlas paigas wiibime. Meie, Wanda ja mina, läksime pikemale jalutusläigule ja jõudmine muu seas ka loomaedeta. Ilusa ilmaga oli mul lust jalutada ja peagi wiibisime puiestiku laugemas osas, kus meile ainult harva veel mõni jalutaja vastu tuli, kui üks tinnine töld äkitelst meie lõrvale sõitis ja seal peatas. Weel enne kui midagi mõtelda saime, kar-gasid sealt kats meest välja, kahmasid meist tinni ja tirisid meid tölda, mis siis tuhatnelja mitu penitoormat edasi würas. Mehed olid meile täitsa tundmata ja ei wastaanud ühegi meie läksimise peale. Töllä aknad olid piimaklaasist, nii et me ei näinudki, kuhu meid wiidi. Meie seisukord oli hirmus ja sellepärast oleks wastuhakkamine ka täitsa asjata olnud."

"Wiimaks omesti peatas töld ja meid paluti välja as-tuda. Õlm oli wahejal peaaegu täitsa pimedaks läinud, ja meie seisime ühe wäikse suwemaja ees, mis üksikult la-

gedal wäljal seis. Mingisugust teist maja polnud ümbruses näha.

Mehed olid launis viisakad ning saatfid meid suwe-maja alumisele korrake, mis launis lenaste oli fisse seatud. Pika laua ees, mille peal petroleumlamp põles, istus mees, kes meiega kõhe Wene keeltes hakkas rääkima. Kõne fisis oli, mina olla juba lapses tõotuse andnud, üht osa oma warandusest „tõe propaganda“ edendamiseks anda, kui kord waranduse omanikults saan. Siis seletas ta edasi, mina olla selle kohuse eest katunud kõrvale hoida ja sellepärast pidanud tema minu peale wäikest survet awaldama — tema enese tahetfusets. Nüüd aga olla tema kindel, et ma oma kohused kõhe täidan.

Mina olin muidugi väga ärahirmunud ja küsisin, kui-palju ta minult siis dieti nõuab.

Nõuan teilt maksujuhatust teie kadunud abikaasa testamendi läitjale, et see meile 25,000 nael sterlingit kõhe wälja maksat.

„Ja siis oleksin ma kõigist kohustest teie vastu waba?“ küsisin ma.

„Täiesti,“ wastas tema.

„Lühidalt,“ jatkas lady Willoughby, „ma andsin tale maksujuhatuse 25,000 sterlingnaela peale, mis herra Crackenthorpe pidi wälja maksma.“

„Ja mida herra Crackenthorpe mitte ei teinud,“ ütlesin mina.

„Mu Jumal!“ hüüdis lady Willoughby jahmatades. „Siis viibin ma ikka veel hädaohus.“

Koputati ulse peale ja ma läksin järele waatamo, mis seal on. Telegaam läes, tulin ma tagasi. See tuli Bealelt ja oli järgmine:

„Terwe kelmidesalk on täna öösel kinni wöetud.

Ka paruniproua.

Beale.“

Ma astusin lady Willoughby juure.

„Wabandise elitus,“ algasim ma. „Praegu alles tähendasite, et veel hädaohus viibite. See pole täitsa õige. Lugege see telegraam läbi, siis näete ise!“

13.

„Kelle läest see tuleb?“ küsis lady Willoughby, niipea kui ta telegrammi oli läbi lugenud.

„See tuleb Scotland Jardist,“ wastasin ma, „ja nüüd wöite saljukindel olla, et kõik teie mured korraga on lõppenud.“

„On see tödeste wöimalik!“ Kuuleda sa, Wanda, meie olemme neist nurjatutest lahti! — — Ja see kõik on teie töö, herra Wallaston, kudas, kudas suudan ma teile seda iial tasuda? Sõnad on odavad ja ütlewad nii wähe õra! Soovitsin, et teile oma tänuolelt mõne teoga wöiksin ilmutada; ütelge, mis wöin ma teha?“

Ma punastasin lõrwmuni ja soovisin, et Wanda nüüd seal maal viibits, kui sine kasvab. Uga ma surusin oma tundmused alla ja wastasin ainult naeratades:

„Kinkige mulle ka edaspidi oma usaldus, lady Willoughby, enam ma ei nõua, sellest on mulle küllalt. Wöib olla, kord hiljem —“

Ma jänin togelema, kuna tema oma ilusate filmadega mulle küsiwalt otsa waatas.

„Kord hiljem — mis?“ küsis ta üsna tasaleksi.

„Kui see terwe lugu juba ammu unustatud on — siis — siis — siis loodan ma teid tihemine waatamas läia tohtida.“

„Ta waatas mulle imestades filma; need sõnad tulid tale nähtawaste ootmatalt.

„Kuda wöite teie, minu kõigeparem sõber maailmas, iseenesest mõistetava asia juures veel ainult „lootmisest“ kõnelda! Ma oleksin otse kuri, kui teie mind küllalt tihti waa-tama ei tule.“

„Seda tahab teile heameelega tõotada,“ wastasin mina, kuna see tundmus mu lehest läbi hoowas.

„Nüüd on mul teie tõotus läes,“ kõneles ta edasi, „küid tarvis jutt löpetada, et proua Waighi juure wöifin läita ja seal riideid wahetada, sest mardisanditamist pole nüüd ju enam waja. Lühidalt: niipea kui ma herra Crackenthorpe olin maksujuhatuse kirjutanud, lasti mind kõigesuurema wii-saku-sega wabaks ja wiidi kinnise töolla juure. Seekord olin

ma Wandaga üks, kuid ilm oli nii pime, et wälikest ilmast midagi polnud näha. Vigi tunnise sõidu järele joudsime ühe väike alewi walsali: ja meile anti esimehe klasfi pile-tid Leipzigi, kuhu me ka ilma iseäralise juhtumiseta joudsime. Leipzigi elab üks minu wana tädi, kelle juure ma läksin ja tellele ma kõik mured sildame pealt wälja puistaan. Tema soovitust mulle need riided, ma panin need selga ja siin ma nüüd olen. Ma ei suutnud oma soovist enam õra oodata, waid tulin otseteed teie juure.“

„Lubage veel üks küsimus, lady Willoughby,“ ütlesin mina, „kas saite nende tõotuse, mis teie üteldawaste olite alla kirjutanud, tagasi?“

„Ei, mina unustasin selle järele küsimast, sest meil oli ainult üks mõte: kudas nende läest pääsed.“

„Kas olete üleüldse iial mõnele niisugusele tõotusele alla kirjutanud?“

„Seda ma ise selgeste ei tea ja ei mäleta ka. Minu isa majas sündisid tihti üsna isearalised lood ja alati wal-mistati seal dokumentid, mida siis mitmetugused inimesed alla kirjutasid. Mina kuulsin töepooltest sellest paberist mil-lele mina alla olla olla kiri-jutanud pärast minu pulmi sir Jamesiga, ja ka minu pooltõde, keda ma enam kaup aastaid pol-nud näinud, lastis siis ennast jälle näha. Kuid sellest ajast saadik ähvardasid mind alati ja tuletati mulle mu „kohust“ meelde. Kuid mul ei olnud enesel suuremaid summasi ja seda ütlesin ma neile siis ka. Ja siis, usun ma, hakkasid nad sir Jamesi ähvardama. Tema ei rääkinud sellest mitte tihti, kuid tähenluste järele, mis ta wahetewahel tegi, wöin ma seda aimata, siis tuli hirmus küritegu ja nüüd teadsin ma, mis mind ootas.“

Ma rahustasin teda veel kord, saatxin ta troska juure ja jätsin jumalaga. Siis saatxin ma veel Berlini tele-grammi, et preili Neubauer sõbra pärast wöiks mureta olla.

Järgmisel hommikul läksin ma Scotland Jardi inspek-tor Beale juure.

Temas oli parajaste ühe kirja kirjutamise lõpetanud ja ütles nüüd teretuse järele:

„Mina tunnen kogemata juhtumise läbi selle rewolutsio-närse ühise pead, kellest teie mulle jutustasite. Tema on wäga armastustusväärtiline herra ja ma ei usu minutitki, et temal wöi ta ühishüvel selle inetu looga midagi tegemist on. Sellepärast kirjutasin temale; wahest loete kord selle kirja läbi.“

Ta ulatas mulle kirja ja ma lugesin:

„Wäga austatud herra!

Palun mulle viibimata teatada, kas teie ühishüvel wöi temal midagi nööda on kadunud sir Jamesilt wöi tema lehest. Kui asi nii on, kas on siis leegi isand, kes ennast parun Kalnothi nimetas, teie poolt woli-tuse saanud neid nöödmisi täide saata. Parun Kal-noth, niisama ta abi-aasa viibiwad praegu sir Jamese tapmisse kahtluse all wangis.

Teie teatuste eest tänan teid juba ette ja ootan põnevalt wastust

Upatlikult

James Beale.“

„See on hea,“ wastasin mina ja jutustasin Beale siis õhtusel sundmuses föl ära.

„Tore, et lady Willoughby nüüd jälle Londonis viibib,“ ütles tema. „Kuid nüüd tahaksin teile veel teatada, kudas kelimid eila õhtul kinni nabiti.“

„Palun!“

„Sündsates riites läksin ma Maison Rougesse, mis õige kahtlase mulje järele jätab, ja ütlesin ülshoibdale, et mina herra Linervitsiga soovin tollu saada, kes minu tulikut ka teadwat. Kas ta kodus on.“

„Jah, herra,“ wastas ülshoibja, „sealt ta ise parajaste tulevilk!“

Ja töepooltest — Jenkins tuli.

„Tore, et ma teiega tollu jaan, Linervits,“ algasim ma ilma pikema sisse juhatusesta, ja surusin ta lätt. „Kudas läsi läib, wana sõber? Tore, et ma teid veel tabasin, olge nii hea, tulge kõhe kaasa, troska ootab juba wälgas —“

(Löpp järgneb.)

Tundmata rüütel.

Lugu lähemast minewikust.

Dr. Waariku abikaasa, Eesti haritlaste seas väga lu-
gupeetud daam, oli alles teist aastat mehel, aga juba pani
ta oma mehe juures tūlmust ja ütskūlukust tähe'e, mis noore
proua südames walu ja armukadelust äratasid. Kuna Dr.
Waarik õhtutel kuni hommikuni klubis istus, pidi tema noor
ja elurõõmus abikaasa, keda ennemalt ikka igalpool doktori
kõrval oli nähtud, üksi igawüst tundes lodus viibima.

"Kas läheme tuleval laupäeval Kanutgilde näokatte-
pidule, armas mees?" küsis ta ühel päeval föögilaaua juu-
res oma abikaasalt.

"Tuleval laupäeval? Hm! Kas tead, armas laps, sellel
päeval on just meie klubi koosolek, millest ma mitte puu-
duda ei taha, seest et ma ise selles klubis eestseisukseliige olen."

"Kas sa ei võiks ennast armastuse pärast minu wastu
sellels õhtuks wabaks teha?"

Doktoriherra nimetas niiid nii tähtsaid põhjusi, et abi-
kaasa, väga viisatas ja talkitundja daam, palumise järelle
jättis ja waikis. Neiuna oli ta doktor Waariku palwedele
olati wastu tulnud ja teda pidudele saatnud, aga niiid ei
hoolinud wiimane tema soovist enam sugugi. Waene proua-
lene tuli otusule, et doktor Waarik ilma temata näokatte-
pidule läheb, millest ta waremaltn künagi ei olnud puudu-
nud. Noore proua armukadebus ja kahlikus leidsid tema
sõbranna proua R. poolt veel suureste kinnitust.

"Ma wean selle peale kihla, Hermine," ütles ta, "et sinu
mees näokattepidult ei puudu! Klubis juba niisuguse õh-
tul koosolekul ei ole, seest et kõik klubiliikmed harilikult pi-
dule lähevad."

"See oleks hirmus!" soostas turwalt noorproua. "Oh,
kui ma ometi selgusele saaksin!"

"See on õige kerge, minu waene Hermine."

"Aga kuda?"

"Sa tunned oma meest juba käigust, tema seisakust, kui
ta enese ja ei tea mis moodi ära moonutaks; ma muretset
taks pääsetähke, ja meie läheme kahes lihtsais dominos näo-
kattepidule. Ühest tunnist jatub killalt, et kõiki saalisole-
jaid filmitseda. Ei nää ja teda mitte, siis võid ennast ra-
hustada, et ta sulle tööt on rääkinud."

"Muretset kostümid ja näokatetähed!"

Saatisest määratud pidupäew jäoudis lätt. Peale õh-
tufoöki —linna tornikellad lõiwaad weerand ühesa — suud-
les doktor Waarik oma abikaasat, ja läks klubisse. Hermine
kuivatas ühe pisara, kui ta enese äkitseb üsindaa sõõritoas
olewat. Kartus, et ta oma mehe näokattepidult leiab,
tegi teda äärmiselt nerwiliseks. Kella kümne ümber ilmus
proua R.; punkt ülsteistkümmend lahusid mõlemad prouad,
kes kostümide ja näokatetega uudishimulikude filmade eest
loitstud olid, doktor Waariku kõterist. "Venki" woovimees
kunisse troosaga sõidutas neid Kanutgilde maja ette. Pi-
dulisi ja maskesi oli ustukumata palju ilmunud. Pidusaal
aina särav ja kihas mitmekülalistest kostümidest. Hermine
hoidis waljult tuksuva südamega trampiliikult oma sõbranna
läewarrest kinni. Igas maskes arwas ta oma triuuduse-
musrat meest ära tundvat. Kaks naisdominot, kes üsindaa
saalis ringi eksid, äratasid peagi tähepanemist. Üks Türgi
pašha, säravas mundris, järgnes neile.

"Netty," soostas proua Waarik, "türklane, kes meid
filmaast ei lase, näib minu mees olewat. Waata ometi, täieste
tema kuju, tema käit. Ta on wististe mind ära tunnud."

"Sa võid selle üle ainult rõõmustada," vastas proua
R.; "niisuguse puhul teab ta, et sul tema saladus tuttaw
on. Ta tuli ilma sinuta pidule, järelkult on sul õigus
ilmal temata tulla. Kuid waata ainult, niiid lähineb ta
sellele naistesalgale — ta räägib selle Türgi naisega — lä-
heme lähemale ja kuulame, mis nad räägivad."

Pašha haaras oma haaremi iludusest kinni ja tömbas
ta tantsiplatte hulka; nad segasid endid waltserisse, mida or-
kester peagru mängima hakkas. Hermine olets selle peale
wandunud, et pašha tema mees on, ja et ta ainult oma
tantsiplattia soovi peale enesele Türgi kostumi oli walinud.
Tema südamewalu ei ole sugugi võimalik kirjeldada. Mida

Meie lõuna-lääne wäerinnal.
Galitsia talunaine.

rohkem ta pašhat filmitses, seda selgemine arwas ta oma
meest ära tundwat. Jah, tema liigutused, tema tantsimise-
viis, tema juuksed, tema wurrud — kindel, mis kindel! Ja
kui õrnalt ja plastiliselt ta oma daami ümbert kinni hoib,
kes tergelt nagu liblikas läbi saali lendab. Äkitseb kadus
tantsiatepaar tema filmist. —

"Tule, tule!" soostas Netty, kuna ta oma sõbranna
läest kinni haaras.

"Kuhu?"
"Sinna tagumisesse ruumi, kuhu pašha praegu ära
kadus."

Hermine laisti ennast tahtmatalt temast kaasa tömmata.
Enne aga kui mõlemad naised saalit lahjuda jäudsid, piiras
neid salt klonissi ja pajatsasi sisse, kes kõigewallotumal
viisid oma maskewabaudust tarvitust; nad peksivad ülsteist
plaginat sunnitavate keppidega, karjusid, kiumusid ja näu-
guisid, igasuguseid häälli sunnitades. Uus salt weidraid mas-
kesti suureudas tungi, ja mõne filmapilgu jooksul olid mõle-
mad naised, seda wallatu narridesalt enesele pilteobjektiks
oli walinud, ülsteistest lahutatud. Waene Hermine leidis ennast
ülsindaa pajatside keskel olevat, kes nägusi moonutades, ti-
hedas ringis tema ümber tantfissid. Hermine oli peaaegu
minestusesse langemas; ta kartis, et teda ära tuntakse, ehit
juba ära tuntud ongi. Tema paluwate liigutuste peale was-
tati ainult naeruga. Määrasemine muutus veel suuremaks,
seest et sel filmapilgul veel uus maskederong saali ilmus.
Pajatsid pidid wististe joobnuud olema. Seal jaatis äkit-
seb üks suur mehetogu ringi kahels; ta kandis toredat musta
riiutslüüsikonda, siidinäokatet, laia musta süberarat walge su-
lega, mis väga maitserikalt tema pahema õla peale alla
rippus.

"Tagasi!" hüüdis ta walju häältega, kuna kaks säten-
davat filma läbi näokatteauklude karistawa pilguga ümber-
seisjate peale waatasid. "See daam on minu kaitse all."

Ja kõhe peale selle töökas ta pajatsid kõrval. Kuul-
dusid protestihüüded. Must, tundmata rüütel ei pannud
sedä sugugi tähele.

"Palun, lubage mulle oma käsi, madam!" ütles ta ra-
hulikult.

"Juhatage mind saalit välja, minu herra, ma palun
teid!" soostas proua wärisewa häältega.

Rüütel oli filmapilk walmis tema palvet täitma. Wiie
minuti pärast seisid nad juba. Pikal uulitsal gilde maja ees.
Hermine hoidis wärisewa käega oma laitsja läewarrest

linni, ta suutis eunaast veel waewalt jalul hoida. Sadus lund, öö oli kare ja kõlm.

"Hüüdke woorimees, minu herra!" sõfistas Hermine wärisedes. "Ma olen väga nõrk, ma ei suuda lääia."

Rüütel hüüdis, aga ühtki woorimeest ei olnud näha. Ätiline lumetuisk oli töök woorimehed, kes trostadega väljas olik, koju peletanud. Hermine wärises; õhule kostüm pakkus wähe laitset külma wastu.

"Siia ei wöö meie jäädä!" pomises tundmata rüütel kaastundlilult.

"Jumala pärast, wiige mind jälle saali tagasi."

"Aga teie olete ju haiglane, madam! Kuhu meie lähesime? Ah, wastas Waimu uulitsal on ju restoran — tulge mulle järele — ma lasen woorimehe tuua!"

Proua Waarik laeti ennast edasi viia. Tema wäiksed, atlasingades jalad wajusid sügawaste lume fissse. Külmast ja wäsimusest wärisedes astus ta restoran, kus ta kõrvvalises kabinetis pooluimoses ühe sohva peale maha langes. Tundmata rüütel püüdis kõngusevema agarusega tal abiks olla.

"Madam, nii suguses seisukorras ei wöö teie praegu mitte koju minna. Teie peate piisut sööma, peate ennast läras-tama. Lubage, et ma teie eest piisut hoolt kannan. Ma palun teid külalisels. Kellner, söögikaart. Kaks pudelit shampanjeri!"

Hermine katkus wastu rääkida, aga peenikene kawaler ei laeknud teda sõna wöötta.

"Meie fööme ühes, armuline proua," ütles ta; "siis toon ma woorimehe, ja teie föidate oma kõterisse."

Tundmata rüüteli ülespidamine oli nii armastuseväärsiline ja korrekt, et Hermine viimaks järele andma pidi, liiategi et ta loota tohtis, et wööras tõdeste peenitene kawaler on. Räägiti sellest waejuhtumisest, mis armulisele prouale pidusaalis meeheärma oli sünnitinud. Rüütel oli väga vihane. Omas diglases vihas sõi ta harutu hulga ihsekala, musta kalamarja, sardiniisi, metslinnutükist ja komppoti, lühidalt, kõige peenemalt, mida söögikaardilt üle-üldse leida oli. Selle peale tühjendas ta veel mõned pudelid shampanjeri. Waene proua Waarik maitses ainult toitusi, et ennast mitte tänamata näidata. Poolestunni pärast lõpetas rüütel oma föömis.

"Kuda tunnete ennast, armuline proua?" küsis ta.

"Mul on juba palju kergem."

"Wäga hea, siis toon ma kõhe woorimehe."

"Aga millega wööin ma teile täniklik olla, minu herra?"

"Sellega, kui teie otuselise tulete, et ma teile kõige wähematki ei oleteinud. Mis mina tegin, seda teels minu asemel iga kawaler."

"Oh, siis kroonige oma suurmeelsust veel sellega, et mulle ruttu ühe woorimehe muretsete."

"Enne kui teie veel klaasi teed ära juua jõuate, olen ma juba tagasi. „Ober, klaas teed ja kaks kooki!"

Tundmata rüütel pühkis suu lauarätiluga puhkals ja lahkus ruttu kabinetist. Hermine ootab kumme, katskum-mend minutit, pooltundi — tema rüütel jäi tulemata. Kartus, et tema mees ehit enne teda koju jõuab, sundis teda restoranist lahtuma.

"Wööras ei leia wist ühtki woorimeest," mõtles ta; "ta wabandab mind wististe, kui ta mind mitte enam sit ei leia."

Ta mässis ennast oma domino fissse, et ära minna. Kellner tuli tale wastu.

"Kellner," sõfistas Hermine, "kui see herra, kes mind siia saatis, tagasi tuleb, siis ütlege tale, et ma sunnitud olin ära minema ja temalt wabandust palun."

"Peab sündimq," lõlas wastus; "siiski enne mäksle oma arve."

Proua Waarik ehmatas; tal tuli meeble, et tal kõpitakki raha ühes ei olnud, fest Netty oli kõige eest muretsenud.

"Siin on arve," rääkis kellner ebasi; "see herra ütles, et teie kõik wälsja mäksate, kui ta ära läts."

"Mina?"

"Minu proua mäksab kõik, ütles ta mulle."

Poleks näolake mitte proua Waariku ilusat nägu warjanud, siis olets kellner tähele pannud, kuda ta häbi pärast

ära punastas, fest nüüd sai ta aru, et ta peenilese kalmi küsfi oli sattunud, kes tema kulul enesele toreda õhtusöögi oli mõistnud muretsed. Arve oli 38 rubla. Mitu maslet ilmusid restoran. Kellner silmitses proua Waarilut kürja kahilust kartva pilguga.

"Wötk, wötk!" sõfistas Hermine wäriseva häältega, kuna ta ühe suure kuld-kõewöru oma käe ümbert wabaas ja sellt arvendubjalal lätté surus. "Homme hommiku mat-san ma selle arve, hoidke seda niitkaua pandina oma käes." Hermine hingas kergemalt, kui ta uulitsale jõudis. Mitu woorimeest seifid saanidega gildemaja ees, kus pidu kõige suurema hooga edasi testis. Ta istus ühete saani ja laji ennast koju sõita, kus kojamääs, kes parajaste wäljas juhtus olema, woorimehe wälsja mäksis.

Waewalt oli ta oma tappa jõudnud, kui ta doktor Waarik koju tuli; ta tulus seda üste avamisest ja kinnipanemisest. Oli tal nüüd selge, kas tema mees tööste näokattepi-dul oli viibinud? Ta saatis kuruva ja rahutu öö mööda. Teisel hommikul juba õige varu ilmus Netty, et sõbranna läetäigu üle järele kuulata. Hermine seletas tale oma ööfist juhtumist, ja palus teda, fest et ta sedagi kolmandamat iisikut ujaldada ei julenud, kõewöru tagasi tuua. Netty wöttis arve ja sõitis kõhe finna. Juba weerand tunni pärast tuli ta kohunud näoga tagasi.

"Kus on kõewöru?"

"Kellner ütles mulle imestades, et herra, kes eila ööse arve mätsmata oli jätnud, oma proua kõewöru juba poole tunni eest 38 rubla eest wälsja oli ostnud."

Proua Waarik kahwatas näävt lumiwalges; ta oli kõe-wöru kaotanud, mis üle kahesaja rubla wäärt oli. Et ööfist juhtumist mitte rahwa suhu lasta, siis oli ta sunnitud oma kahju üle waitima.

"Need on kõik armukadeduse tagajärjed!" hüüdis ta täsa ringutades.

Mõni päew hiljem sai ta teada, et doktor Waarik 500 rubla seltsmal völ klubis kaartidega ära oli mänginud.

"See oli aga kallis öö!" ütles Netty, kes doktori pruule selle teaduse töö.

"See on peagi unustatud," wastas Hermine naerata-des, "fest ma tean nüüd selgeste, et Türgi pasha hoopis wööras iisik oli."

Tundmata rüütlist ei olnud hiljem enam midagi kuulda.

"Don Kichot"

"Meie Matsi"

Tellimiste wastuwõtmise teise poolaasta peale awatud.

Piltidega ilustatud ajakiri "Meie Matsi" ilmub ka tuleval poolaastal korralsilust, nimelt iga laupäew, ja pakub palju aga ainult hea d, h u w i t a w a t lugemisewara. Ühes lugejate arvu suurenemisega on "Meie Matsi" kõesolewa poolaasta jooksl kõrte rida osawaaid kast-töölisti juure tulnud, mis lehte iseäravis tuumakaks aitab teha. Romanifõpradele wööme tähendada, et tuleval pool-aastal pikem ilus ja ülibuwigat roman ilmuma haklab, mille kohta loodame, et ta lugejatele kindlaste saab meeldima.

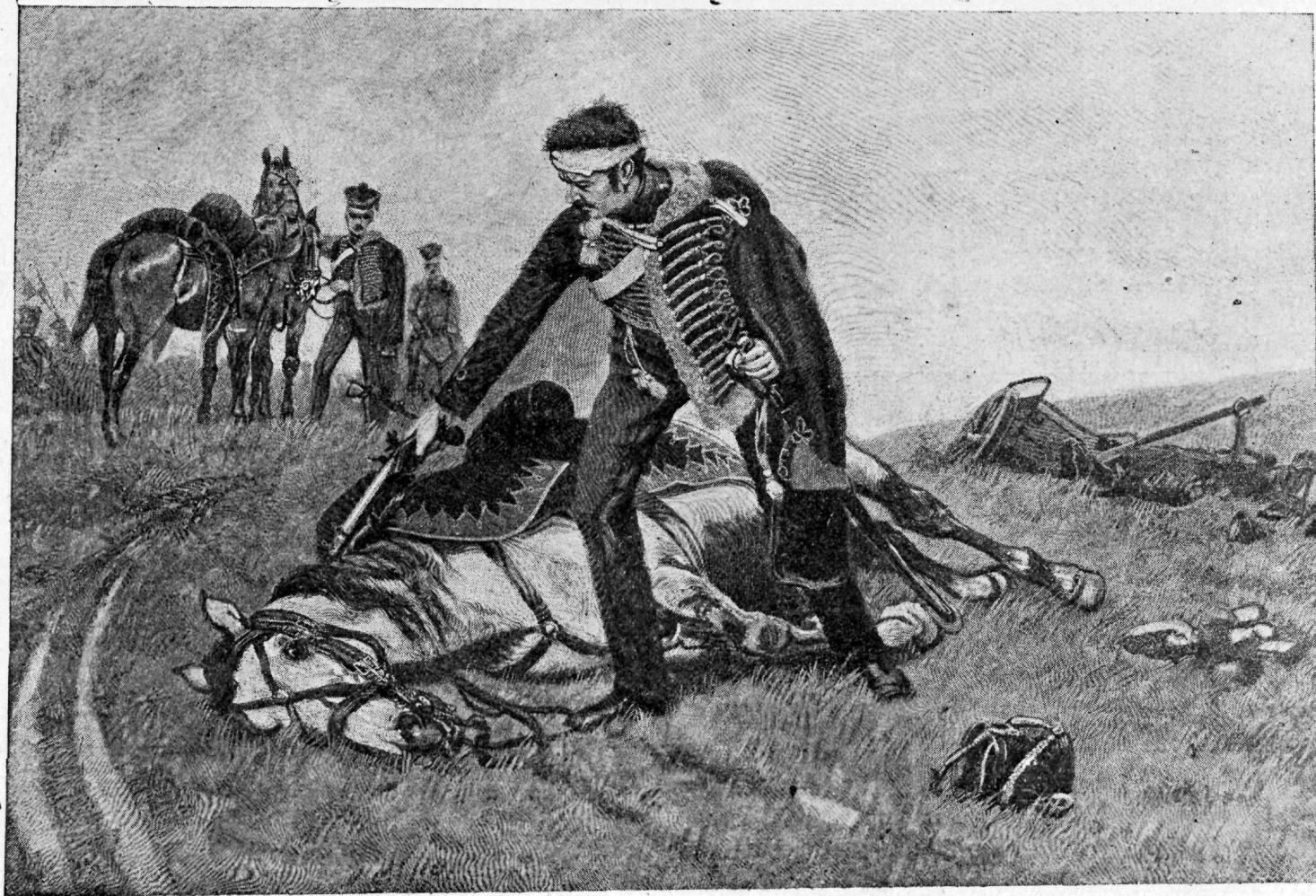
Tellimistega palume rufata, siis ei tule wiiwitust ega ilmajämärist.

Tellimise hind lättesaamisega aastas 5 r. 50 l., 6 tuu eest 3 r. 3 tuu eest 1 r. 60 l. Toime-tusest ise ära wiles: aastas 4 r. 50 l., 6 tuu eest 2 r. 30 l., 3 tuu eest 1 r. 30 l. Ilmub iga laupäew.

Adressi muutmise eest 10 kop. Adressi muutmisel ja tellimise uuendamisel palume senist adressti nr. teatada.

Toimetus ja talitus:

Tallinnas, Harju ja Rüütli uulitsa nurgal nr. 46/15,
"Leaduse" raamatulauplus.

Armu paat.

Eesti sõjameeste kirjad.

Sõjaväljal, 13. 5. 16.

Armas kasuwend!

Sooowin sulle tuhat õnne ja tuhat terwist finna kaagele, kus sinagi sõjawääs oled ja oma päävi surmapoole edasi ajad. Olen ta ikka alles terwise juures ja elame siin mitmekesiseid aegasi üle. Sagedaste on tull ta see elu üsna juukselarva otsas, sellest hoolimata, et lahingutes juba ammu, ammu pole olnud. Juba olen kõik selle muusika nagu 'äraunustanud. Siiski aga oleme siin suurtükitule piirtonas, umbes paar wersta eelmisest lahingu linnist eemal. Püüsikuulid sia ei ulata, aga suurtükitululid huluwad ja winguwad ülepea ja lõhkewad ligidal ja kaugel, hommikust õhtuni ja õhtust hommikuni. Püüsikuul ei ole kardetaw, sellega olen nii ära harjunud, nagu sitikate ja parmude hulgas. Püüsikuul kui surmab, pole see hirmus, tema haav ta mitte, aga suurtükipommid, need on hoopis teise lauluga. Wäikest kolmetollilist wälsjusurtüki kuuli ta suurt ei karbeta, aga lohutaw on kui "tsumadanid" õhus hirmfa hulumisega tulewad ja lõhkewad. Wahel kaob weri soondest ja pead kahwatama, fest ootad, et sell filmapilgul ta sind tööste tükkideks tisub. See ei ole mitte nii lohutaw kui esialgul oli, aga salata seda ei saa, see filmapilk on hirmus! Üks nägemata gigantiline waim, pea siin oma fir-

biga wara ja hilja lõikust. Lõigatud kõrte asemele aga astuvad uued ja nende täis lõlisevad wärstemalt sõjariistad ja tapperitöö testab oma soodu edasi! — Praegusel ajal teatawad telegraafisõnumed igast väerinnast põnewaid sõnumeid. Kõige maailma politiit ja sündmused lõsuwad nerwid vägise pingule. Mul on tundmus ja ma tunnen et tund ligi on, mis ajast wöidupäike meile paistma saab! Juba näen ma selle koidu kumendamist laugelt läbi udu-loori. Meie ja meie lilllaste pool on nüüd enamus ja raskus tasakaalus. Ma olen selle peale kindel, et see aeg enast mitte enam kaua ei lase oodata, mil uut wöidumarfi ehk waltseri muusika heli kuuleme ja igaüks tagasi oma töö juure pööraria saab, kust meid sõjapasun ja saatus kord halastamataalt ära kiskus.

Luidiseid just isäralist mul midagi ei ole, mis sünnils kirja panna. Rewade, ehk õigemuti, on meil täies hoos. Sinab selge taewas. Paistab kuumalt pääkene. Brudes lehed paisuwad suuremaks; maapinda katab kena rohelise waip. See on meile väga kostutava ja rõõmus.

Nii siis palju terwiseid ja
ela õnnelikult.

Isamaa ilu hoildedes
Waenlase wastu wöideldes

Kasuwend
Mihkel

Robert Rennel,
Tubolinnast.
Tegewas föjaväes.

Jakob Trikson,
Tallinnast.
Tegewas föjaväes.

A. Peeter Uibo,
Võrumaal.
2 torda haavatud.

Karl Westkus, ■ Karl Westkus,
Viru Rigulast. 13. juunil
W. all teadm. kadunud. Viru Rigulast.
Tegewas föjaväes.

Eduard Joh. Kukke, ■
Alekandriin.
Hospitális surnud.

G. Kuusik,
Moiskarist.
Wabai. Kodus parand.

Eduard Jänes,
Tartust.
Raskes suurtükiväes.

Johannes Liivo,
Roarootsist.
Tegewas föjaväes.

August Liivo,
Roarootsist.
Tegewas föjaväes.

II.

Tulelinnil 10—6—1916.

Et täna meil vihmapihi on, siis hakkasin õige kirjutama. Vihma sajab meil juba teist nädalat, sajab nagu Noa aegse weeuputuse ajal. Et meie aga enne sadu kuiwale maale laeva valmis ei ehitänud, ega ta kolm päewa, nagu köstri lehma wasikad, enne vihma koju ei joosnud, siis kannatame selle köök nii üüb ilusaste ära. Käik suured poisid, ja ega meie subkrust ole, et ära sulame.

Lööna wäerinnal antakse waenlaele praegu töwaste walu. Meie sin selle wastu elame aga kaunis rahulust elu ja pealegi veel kõhe "temaga" õige ninapidi loos. Tälistust teedad suured põlised metsad ja rabad; vihm pani aga nii üüb töök tegewuse seisku. Need on põhjatu-porised, seega igasugune suurem liikumine ja läimine soikus. Ara tütütab küll niisugune kiratemine ja tegewuseta olek. Tahmine oeks törd õige mürka tegema hättata, ehk tulub see ka pea kätte, kus meie sin midagi tegema hakkame.

Meie elame suures põlises metsas. Pärpis muinasjutuline tore on sin elu, praegusel looduse ilu ajal: mets on nii paks ja tihe, et waewalt pääkese kuldsete kireed olste wahelt läbi tungide jõudwad. Õhtu läibab uimastauv lewade õhl. Meie ei näe sin midagi, küll aga kuuleme. Hommitul ei näe, millal pääle oma eesmeste kiretega õsel uinuma jäänuud lillesi suudleb. Alles siis teame, et pääle ju töusnud on, kui mändide ja kuuslede latwad nagu tuli punawad. Küll on aga linnud need, kes meid oma lauluga hommitul unest äratavad. Nagu hõbekekelluleste tõlin sajab tuhandehääleline linnulaul pühakitus hommituses waitufes; sinna hulka segab veel kau futumine nagu suure kontserdi juhataja taktlöök. Ja see suur laulupidu testis iga päew kuni hilja õhtuni, mil metta latwu veel loojaminew pääle õrnalt tuldas. Nii üld aga töi sellele pidustusele vihm löpu, kuid ehk algab ta jäle peagi.

Hea on sin ilusas metsas unistada ja mõtteid mõlgutada. Õsel paistab üksik tähele olste wahelt ja männiots-

tes räägib salajane sahin hingesse imelist muinaslugu . . . Mõttelend kannab mind siit ära, ära kaugele teadmata kau-gusesse, sinna, kust ma omale wästufaja leian . . . Luule-line on elu suve ajal metsas ja weil sellel, käs temast tö-siselt huvitatud on.

Muidu oeks köik hea, ainult tubaka puudus on otse wäljakannatamata. Enne satime tubakat, nii üüb aga ei saa teda kusagilt kõigeparema tahmisse juures.

Tänapäeval veel südamest neid häid inimesi, käs mulle Matsi on tellinud ja munud kirjandust on saatnud. Siis veel südamilt tänu sellele Tallinna neiule, käs mulle raamatuid saatnis ja ka Päewalehe käima pani. Olge köik rahulised kodumaal. Loodame, et ehk warsti põore ja lõpp tuleb. Seniks kõigile palju terwilisi!

Aleks. Timm.

Salajad soowid.

Mu salajad soowid end tähtedels muutke
Ja heledalt hilgake kauguseete,
Ja õrnalt ja helikvalt sinna siis paistke,
Kus seisab mu süda, mõte ja meel!

Siis õhtul, kui waatad ülesse taewa,
Näed miljonid tähiti saramas seal,
Siis mõtle, et eluteel paljugi waewa,
Kuid lootus jääb võitjaks tähtederaal.

Ei warandust tulda mul pole sulle anda,
Mu omagi elul on surma läik.
Alga soowid täis lootust wäärad rahuranda
Ja tulewili elus meil õnnede läik.

■ ■ ■ Aleks. Timm.

August Rang,
Võdrolinna r.
Tegewas föjawäes.

August Kolk,
Võhusoost.
Tegewas föjawäes.

Johan Marjak,
Karula r.
Alamohv. tegew föjaw.

Rudolf Lužuwer,
Võru r.
Tegewas föjawäes.

Woldemar Womm,
Ratvere r.
Tegewas föjawäes.

Priidu Herlüh,
Pärama w.
Tegewas föjawäes.

Aleksander Kuust,
Leissi w.
Tegewas föjawäes.

Julius Render,
Tegewas föjawäes.

Gustav Willmann,
Kuusalu r.
Tegewas föjawäes.

Hindrek Blundt,
Tõstama w.
Tegewas föjawäes.

Seal, kus ainult föjariistadel häälelevigus on.

Wootele Mesikäpp.

XLVII.

14. märts. Tänane päew läks vördelemisi wagusalt mööda. Oli ainult vastastikune suurtükitule wahetus, mis väga elav ei olnud. Ilm oli vihmame, valas terve päew kui panges.

15. märts. Käisim täna "V" tütas tantseleis posti järel. Terwe päew läbi oli äge suurtükitule wahetus, harva selka kuuldisus ja kuulipritside ja püsside ragan. Hoomil oli ilus. Eemal lüdrutasiwad tedred, lähemal lõõrutasiwigud lustilised mitmedkünined lõolejad. Seal — mõni verst paremal pool — tantsib aga surm . . .

Sakslased katjusiwad pealetungida, kuid meie lõime nad tagasi. 5. üpp. peale, kus meie pealetungimise initsiativet oma läes hoiami, oleme waenlase kohati kolmest tema kaevikuteeniist lahkuma fundinud ning sealjuures wangit võtnud 1255 alamvälalist, 18 ohvitseri, 18 tulipildujat, 26 väljapommipildujat, 10 läspommipildumisepintki, 4 helgiheitjat, 12 miinipildujat, ühe vieteistkenttimeetrilise mortiiri, 637 püssi, last pommi, 800 läsigranati, hult raketilaastmisse revolvrissi ja raketissi, respiratorissi, padrunissi ja muud materjali ning 12 wangert hobustega.

Täna surusiwad siin paljud waenlase aeroplaniid, üks nendeest loapis ka suuremasse S. tütasesse pommisi, ilma et kahju oleks sünitanud, fest pommid tulkuusiwad kula servale lagedale wälsale mahä. Nad oliwad õige tugevad lõhlejõudu.

16. märts. Täna, kus ma staabi juures käisin, oli mul aega vöitluseliniiluid uudata. — See pakkus õige võõgast piisti: — põõsastest äärtel olereate mudahallide lumehangede jäänused oliwad meie kui ka waenlase gaasijäänuistega ülepijerdatud — roheline prah, kui prussala liht mõne taluuriisku seintel . . . Metalli — malmi, vase, terase, raua ja habiti pataklaid ning kildusi on iga sammu peal wedelemas näha. Laengute pead, kannud ja testa tükid, niisama ka lõhlemata tshumadanid puutuvad sagestaste silma. Siin ja seal on riiderävalaid, palatissi, sinelisi, miltsa, maskesi, respiratoriisi, sakslaste kaslesi ja periskopii wedelemas näha. — Mõned üksikud surnukelhab, okastraataedade risu . . . õige sellega on kaevitule wahel olev vällide beforeeritud.

Kaugemal on pöllupind kartetshidega (sõrmeotsa jämedusel ümarikud tinaakuulid), milledega mõned waenlase tshumadanid täideerud on) kui siiniste ubadega ülefülvatud. Kui oleks siia ohtralt lihatuid sinikamarju puistatud.

Viimati joudsin ma oma uitamisel tundi üsna N. järve kaldale kütla ahevartele, kus kütlast hale risu ja valgenda-wad Poola kiriku müürid jär le on jäanud. Waenlane haljas sisa, meie suurtülla osides, oma tshumadanisi saatma. Ma põgenesin, tuna laengute killud siin ja seal müüsudes mahä tulkuusiwad, vdi kui stilakat surisedes üle pea lendasid. Minu lähedal saidad läks dentifilut nendeest tildudest tabatud. Surm ots neil peaaegu fismapilkne. Nad olvad ohvitseride lõunaviimisel. Viimati joudsin ma omesti õnnelikult, kuigi puruväsimuna ja higist märg, wälsjaspoolse waenlase saade-

Suwehelid.

tüste langemist, piirkonda, kus enam häädaohtlit ei olnud, ja wöisin julgeste edasi sammuda.

XLIX.

17. märts. Tänane päew läks wördlemisi wägusaltnööda. Õhtu eeli muutus ilm järstli pimedaks, paks udu lattis ümbrust. Peagi kuuldas tulelinnilt meie äge kuuliprítide, pommpilbujate ja püsside ragan. See testis umbes tund aega ning waitis siis täiesti. Nagu hiljem kuulsin, püüdnud salslane pealetungida, et laotatud laewikuid tagasi wöötta, kuid see ei õnnestanud temal. Riisama ei õnnestanud ka meie pealetungimisekähe vösel — peaasjalikult selle-päast, et waenlase olastraataed meie suurtükide poolt veel külalt hästi purustatud ei olnud. Need meie ahejad, kes luni olastraataiani jõudsiwad, olid sunnitud sinna mahatheitma. Hakkas juha koitma ja — mõtteta oleks olnud katse oma laewikutesse tagasi pöörata. Oli külalt walge ja nad oleks waenlase püssi ning kuuliprítisi saju lätté jäänud. Nad pidid seal kuni õhtu widewikuni lamama — haavatud, surnud ja termed — kõit segi. Õnnels oli ka järgmine päew pälsepaisteline ja see. Meie laotused olid wördlemisi dige tühised.

Käisim täna päeval, 18. märtsil, jälle staabis, mis waenlased ärawdetud teise rea laewikutes ahus. Muldonniide narid tuletasivad elarvalt kaubalaeva madruste magamiseasemeid meelete. Need muldonnid oliwad waenlase poolt aga nii-wörd tugewaste ehitatud, et ka raske tshumadan neid läbi ei löö. Tagasitulles märlas meid waenlane R. järve kaldal pilwe all hõljsuvat luuramisepunktilt, õhupallist, ning hakkas meile shrapnelina saatma... Iga künkast, kivilest ja muudast künniwagu varjupaigaks tarvitades olin ma ühe paari

Kodule.

Kodumaa, oh, waata julgelt üles,
wastu hüüa wabadusele —
kuld on puhas — kui ta läinud tules!
nii ka fina — kallis koduke — — —

Wabadus... sind ootafid nii kaua
tuhandeb, kes raskes orjuves
ohlasid — ja enneaegse haua
leidsid orjapiita hoopides!

Alastasajad ajawoolus langed
wiinud haua ühes endaga —
Ohlades: „oh, ahel millal langed?!”
saatis mööda neid mu kodumaa...

Tiheti seletas, kus arm ja töde
rahval kurat munga kue sees —
tiheti vägistatud Eesti öde
rändas kalmukambri, filmad wees...

Wabadus... ehit olid ainult sõna —
sada aastat tunneb kodu sind;
siiski — siin mööjust tunneb täna
rõõmu iga Eesti poja rind...

Saja aasta jooksul rasked haavad,
mis „kuus aastasada“ sulle lõib,
lõudsalt paranend — kui tervels saavad,
kodumaa... siis uhole olla wöid.

Siin pisarad — si higitlgad
löövad koidukumal hülgama...
siin toored piinajate salgad
pögenend si pinnalt häbiga — — —

Kodumaa — oh, waata julgelt üles,
astu wastu haridusele —
puhastatud orjapõlwte tules
oled valmis wabadusele!

23. mai 1916. Sõjaväekat. Karl Kaasik.
(13 Гусарский Нарвский полк.)

teise alsmõõduse ja ühe ohwiteriga file tunni aega selles põrgus. Higised, mudased, märgjad ja surmani väsinud pääsesime meie siiski sellest põrgust.

19. märts. Välsin jällegi S. Kilaasje, kus ma võd olin. Juba on mitu posti mööda läinud, kus ma ajalehta ei saa. Kuhu nad jäävad, on teadmata. Arvatavasti wöetaluse nad teel ära. See asjaolu turvastas mind wäga, kuid teha ei ole midagi. Peab juha oludega leppima.

21. märts. Mul hakkasivad hambad kõledaste valutama. Kogu nägu oli paistes. Välsin oktoobriss. Siin kirjutas noorem arst W. mulle tähe ja mul tuli umbes neli versta eemaloleva R. kilia lähebal, mäenõlval, mänumetka tuua all kõobastes asuwa wälja punaseristi „otrjadi“ minna, kus hambaarst kabinett ahus. Hambaarst oli naisterahwas ning tundis oma tööd, kuiju just mitte lõigeparemie, siiski rahuloldavalt.

Siin püutusin ma mitme üliõpilase ja priitahsiliste kolku. Mõned nende seast on lätsased, teised poolakad. Paljud neist on kirjawahetuses Haapsalu neiudega. Haapsalu linna poolt saadeti siia kinkitu, muuseas ka sealne tütarlaste gümnaasium. Sellest peale algas kirjawahetus. Paljude neiude wanemad on mulle tuntud, üliõpilased pärised minu nende üle ligemaid teateid, mida ma nii palju andsin, kui teadsin.

Rimelatud otrjad on praeguse Eestimaa kubernerini proua Sophia Aleksandrovna Verjovolina organiseeritud. Organiseerija ise viibib praegu, kus mina siin rawitsemisel olen, oma kähe tütrega sin, kus nad südilt ja emaaftsalgalwalt haavatutele oma abi paluwad. Üks tütardest on tulelinnil töötades Georgi neljanda järgu medalje saanud. — Ühe siinse priitahsiliku, poolaka Valsukase, perefond würib Wilna sõja-

põgenejatena Tallinnas ja on kubernerju juures teenistuses. Muudugi on siin elu kaugelt teisem, kui esimesel tulevõnel kaevitlus, mis siit, otsejones vdetud, wersta viis eemal on, — sõlk hea. Päewad saadan ma ma siin ajalvjadade, romanide ja ajalehtede lugemisega mööda. Pilutan laialt mäendlavakul päikeste läes sojendades ja kuulan lähedal reservis olewa polgu muusikatoori mängu. Sagedastest tipun ma „Tango,” Tschaikovsky „Walzer” vdi „Pas de Quatre” helisi kuuldes unustama, kus ma viibin. Kipub arvamine, kui viibiks ma kusagil suvituspaigas ja kuulals kontsertata muusikat. Kui aga suurtükkid kõmavad, kaob utopia ming fare realust ajub ajadesse ning sunnib neid mõtlemata, kus ma viibin.

Kolmas allikas.

Mida giwanat, aga pärис uut.
Ülesleidnud Suurepeaga Saar.

„Wanasaona ütleb!“
Kes meist ei tea, missugune autoriteetlik vōim neis kahes sõnas on? Oh! . . .

Rääkigu tunnistused vdi dokumentid nii kindlat keelt kui tahes, aga kui „wanasaona ütleb” ja kui ta teisisi „ütleb,” on kõigi nende tunnistuste ja dokumentide wäärtus — null!

Wedelegu magaja õpetaja proua kunstlikud kuldloõluviid kül kas vdi kuni lõuneni laualefel ja olgu tal käll suu nii-sama tihi, nagu Harj-wärawamäe muusika-estrade talvisel pakase ajal, aga kui „wanasaona ütleb,” et tal „hommitutunil on kuld suus,” siis on see nõnda. Argu hakatagi waa-tama!

Kuid ime. Seniajani ikka waidlewad meil veel usklikud ja uskmatud ilma loomise ja esimehe inimese tellinemiise kujumuse üle. Kas vdi elu ja surma peale! Esimefed toetavad piibli, teised teadusliste uurimiste ja wäljaarvamiste näjale. Aga kellegil ei tule kolmandat allikat — wanarahwashiud — meeldgi! Keegi ei küsi, mis „wanasaona ütleb! . . .“

Wanarahwashi räägib aga ilma ja esimehe inimese loomiselugu hoopis isemoodi. Ja aga nii tõenäoliselt, et mõlemate woolude esitajate wääted ja põhjendused lahvatavad. Vdi mis mõju on veel piiblitsõnal vdi teadusliste uurimiste faawutustel, kui juba — „wanasaona ütleb! . . .“

Nii siis... Wanasaona ütleb:

Ilmaloomine.

Jumal lõi taeva ja maa. Ja wesi lainetas üle kõige maa.

Ja Jumal küsis kuradilt:

„Noh, kas on hea?“

„Mis tal nii viga,“ lausus kurat, — „aga kus meie puhatu vōime? Alina wesi igalpool!“

Jumal läks kuradit põhja minna ja peotäie maad wälja tuua.

Kurat läks ja tööt.

Jumal puhus, ja peotäiest sai wäike saareke. Nii suur, et waewalt lahel ruumi.

„Waata wigurit!“ mõtles kurat. „Nii wōin mina ka.“ Heitsid siis Jumal ja kurat saarelelamama ja jäid magama.

Kuradil aga ei püsinvud uni. Ta oli Jumala peale kade, et see maa ja taeva lõi.

„Oota!“ lausates ta. „Ma lükkan Jumala wette ja jääan ise saarekesse peremeheks.“

Ja hakkas Jumalat wette weeretama.

Kallas aga laswab ja laswab aina, ja kudagi ei jõua kurat Jumalat ääreni weeretada.

Nii weeretas kurat Jumalat kuni hommikuni ja maad sai palju.

Kui pääke üles töüs, ärkas Jumal.

„See on suurepäraline!“ ütles ta. „Niiud teen veel inimese, kes palehigi sees seda maad lünnaks. Omale teen aga kats mäge: Sinai ja Ararati.“

Suwitajate soovimata külalised.

„August, mispäraast waletasid sa Bergneudele, et pudeli konjakit laasa viid, kui Jaanipäewaks Nõmmele nende juure föidad?“

„Meelega waletasin, et nad meie eest kusagile ära ei põgenels!“

Jälle läksis kuradit põhja minna ja niiud läks peotäit muda tuua.

Kurat läks ja mõtles ise:

„Toon õige omale ka ja loon ka midagi.“

Ja et Jumal aru ei saaks, sõi kurat lõhu pori täis. Waewalt suutis veel pinnale ujudada.

Wöttis Jumal need läks peotäit muda ja tegi Sinai ja Ararati.

Kuradil hakkas aga sõödud porist paha. Ta joostis Jumala pale eest ära ja oksendas igale poole. Ja kuhu oksendas, kerkisid metsikud mäed, sügawad lõhed ja kuristikud... Jumal tahtis maa libedats jätta, aga kurat reostas kõik ära.

Inimeseloomine.

Jumal nägi, et maa ilus oli; lilled õitsesid ja lõhnasid loomad joostis toitu otsides ringi . . .

Aga inimest ei olnud veel.

Ja Jumal ütles:

„Teeme inimese!“

Wöttis potisawi, woolsis inimese walmis, ja pani päikese paistele kuiwama. Aga et kurat midagi paha ei teeks, pani truu koera walmama:

„Ole walwel, sulle saab hästi tasutud!“ ütles ta koera wastu.

Ja truu koer istus ja pidas wahti, head tasu lootes.

Nalg hakas aga näpistama, ja lähedal ka mitte kui midagi.

Kurat sai asjast aru ja tulsi meelitama.

„Hei, koerale!“

Aga koer wastu:

„Xa tule lähedale! Ma täidan Jumala läksku ja kisun su tükkiidels, kui sa ei kasi!“

Kurat tööd seljatagant worsti nähtawale ja hakkas sellega koera öritama. Koeral ka kohe suu wett jooksma.

„Ära karda!“ usutas kurat. „Ma olen mõnus mees.“

Ja wiskas koerale worsti, mille see ahnelt lennust kinni püüdis ja ära ssi.

„Alitäh!“ tänas koer. „Agas hoia ennast ikkagi eemale!“

Worst oli aga soolane ja koeral hakkas janu. Nagu lõrvetas kurgus.

Hingedede rändamine.

„Kas teie hingedede rändamist usute?“

„Misjuguust?“

„Noh, seda ikka, mis paljasjalgne Tõnnisson jutlustab, et inimene jahuuss olnud, jahuusfina ära surres läinud tema hing lutsu fisse, siis härra, warese jne. fisse.“

„Ah-äh-äh, ei ma seda tüll usut.“

„Aga mina usun.“

„Noh, mis te siis enne olite, mõni kaelkirjak wõi jõehobu.“

„Ei, eesel olin.“

„Millal?“

„Kui teile ausõna peale 200 rubla laenasin.“

„Mine jõele jooma!“ sõnas kurat. „Ma walwan seni inimest.“

Koer ei jõudnud enam kannatada ja läks. Aga kurat sülitas seni inimese kõit ümbertrangi täis. Ülinuist puhast kohta ei jätnud.

Ise pani aga jootsu.

Kui koer tagasi tuli, hakkas ta huluma.

Jumal kuulis ja tuli waata na.

Näeb, inimene kõit ära rojastatud.

Istus ja mötles:

„Uue tegemine wõtab kaua aega, ja kuhu sedagi panna!“ Wõttis ja pööris inimese pahuripiidi. Ja puhus hingefisse.

Inimene töösis üles ja läks ...

Sellepärast olemegi wäljastpoolt libedad, aga sees — aina sodi! ..

Uni . . .

Nägin unes: — kudu pinnal
walas Linda pijsara —
Kalewipoeg kergel rinnal
ei wõind teda trööstida!

Linda waim . . . oh, miks sa nutad,
miks sa ohklad südamest? —
— Minu tütreid põgenewad
raskel ajal woorusest! . . .

R. Rst.

Söjaväijal.

Kõigeodawamad, terwisekohasemad ja maitswamad rood salmistasid tark perenaine ka praeugsel kallil ajal

Dr. med. Hindhede

Gestujuliku fotaraamatu

järele. — Kaugelkti mitte üksnes taimetoidud, nagu ehk mõned arrawad. Hind 80 kop.

Saada igas raamatukauplusbes. Pealadu „Teadus“ Tallinnas.

Kolm möistatust.

Jadamaa kirjawarast.

Tark Hiina keiser Tshe-tshun-tsha rändas kord wõõras riides oma esimese mandariniga mõõda oma laialdase riigi linnasi ja külas, et teada saada, kudas tema triuud alamad elavad ja mis nad temast mõtlewad. Teel nägi ta üht wana-wana hünlast ja küsis läest:

„Ütle, mispärast on kõrgete mägede otsas lumi?“

„Muredest，“ wastas wanamees.

„Kas karude loopad on hästi avarad?“ küsis jälegi tark Tshe-tshun-tsha.

„Mii kudas Jumal annab,“ wastas jälegi wanamees.

„Millal tömmataksse eesli seljast nahk?“ küsis keiser ueste.

„Siis kui paras aeg on!“ wastas wanamees.

Tark Tshe-tshun-tsha sammus wanamehe järele. Oma wiletsa fansani jõudes kutsus wiimane rändajaid läeliutusega fisse astuma. Seal tuli neile elatanud perenaine wastu ja palkus lihtsat õhtusööki.

„Oh, sa päikesefür, minu filmade walgu!“ ütles esimene mandarin leisrile, kui nad wiimaks neljasfilma alla olid jää nud. „Mis tähendus oli sinu kolmel targal küsimusel?“

„Sünnetu, kas tödeste sina, minu esimene nõuandja, ei tea, aru ei wõi saada, mis need küsimused tähendavad? Siis tea, ja igawene loll, et kui sa päiksetööduni mille nende tähendust ära ei mõista seletada, läsin ma oma due-timulal sinu pea maha raiuda.“

Esimene mandarin hallas wärismema ja siis langeste järel mõtlema. Kuid asjata murdis ta oma tarbla mandarini pead. Kuna tal sugugi tahtmis polnud sellest ilma jääba, töösis ta leks üöd oma asemelt, otsis wana hünlase üles ja küsis:

„Ütle, mispärast küsis minu sellimees sinu läest lume üle mägedel?“

„Oh, ta tahtis teada saada, mispärast juuksed peas hallits lähevad, ja ma seletasin temale, et nad muredest hallits lähevad.“

„Aga mis on sellel kari koopaga tegemist?“

„Selle all mötles ta minu wiletsat fansat* ja tahtis teada, kas see küllaldaselt ruumilas on ja kas te siin üle-ööd oskate olla? Ma ütlesin, et see nii sugune on, nagu Jumalal soov oli minule anda.“

„Aga mispärast ta sinu läest eesli nahă üle järel pärts?“

„Do, see on — suur saladus! Seda ei wõi ma sulle ütelda.“

„Kui palju esimene mandarin ka ei palunud, et wanamees temale selle saladuse awaldaks, ei wõtnud see küuldagi.“

Siis andis esimene mandarin temale kuldraha, kuid wanamees lükkas tagasi ja ütles:

„Ei ole mul sinu kilda tarvis.“

Terwe öö ei saanud esimene mandarin filma kinni, ühtlugu selle üle järel mõteldes, kudas möistatuse seletuse wälja nuruda saaks.

Wõimaks, natuke enne kõitu, töösis ta üles, wõttis salatustust hulg kuldrahasi, otsis wanamehe ueste üles ja palkus temale kõike seda kilda, jumalakeeli paludes salatust awaldada.

Wanamees wõttis nii ünd raha wastu ja ütles:

„Nii ünd näed ja ise, et eesli seljast siis nahk tömmataks, kui selleks paras juhtumine on.“

*) Fansa — Hiina talupoja elumaja.

Kudas peab inimene hingama?

Piltidega. Hind 30 kop. Kopuharjutused kõigile, kes terwed tahawad olla. Paljudest haigustest wõib dieti hingamise abil pääseda.

Esfitus. „Herra Trilberg, kas teie ei wöiks mille filmapiulgus laenata...“

„Ei, ei wöi! Ja kuigi wöimalik oleks, ei laenaks! Seda pidage meeles! Terwe aasta otsa olen teile laenamud, aga teil ei tulmeeldegi tagasi maksta.“

„Alga ma palun ju ainult...“

„Ja ma ütlen: ei! Palugi tui palju tahes!“

„Noh, siis pole ka waja. Motahtsin filmapiulgus teie julevari paluda, et teile raha saamiseks pangast volitust kirjutada, aga teie ei taha — noh, siis pole waja.“

Elu ja surma lüsimus. Ühel herral oli tähtis, rutuline töö läsil. Ta ütles teenijale, et see sedagi wastu ei wöta. Niki aga kõputatakse ülje peale.

„Kes seal on?“ küsib herra pahaselt.

„Keegi herra soovib teiega rääkida,“ teatab toatüdrük.

„Alga ma ju ütlesin teile, et ma sedagi wastu ei wöta!“

„Ma ütlesin ka. Aga tema nõuab tingimata. Ta ütleb, et siin lüsimus elusse ja surmasse puutub.“

Rahutuks saanud herra wistab töö ja astub ettetuppa. Seal votab teda... eluslinnituuse seltsi agent.

Perekonna saladus. Kodukooliõpetajanna püüab oma laisale hooldealusel selgels teha, et waja on töötada, ja ütlev:

„Wöta oma isast eestjuu, Konrad. Waata, mis tema iga öhku nii hilja kontoris istub?“

Poiss töstab imestades filmad koolipreili peale.

„Alga kas teie teate?“

„Muidugi tean!“

„Ets...“ soosistab poiss, kohaludes ringi waadates, „räälige tasemine, muidu saab ema teada, ja siis tuleb skandaal!“

Rahwanali. „Kas sa midagi oled sõnnud Jaan?“

„Ei... Ema andis kooruse, tahtsin pehmets leotada, aga ei mahtunud ämbrisse.“

Rahvalöbustused Amerikas. Liulaastmine Jaanipäewal.

Wärviwide tähendus. Em a: „Sinine wärw, see on truudus, kollane — kadedus, roheline — lootus. Lapsed, kes teab, mis on punane?“

„Onu nina!“

Ettevaatus. Põhjanaba uurimise reisjuht: „On need lastkümmed paari saapaid walmis, mis ma oma uurimiselseltonna jaoks tellisin?“

Kingsep: „Walmis, herra. Ma walisin hästi pehme, wärste nahha!“

Juh: „Hm... hm! Pehme nahk, see on hea, aga kas ta ka...“

Kinpsep: „Teie reisu peal wöib löike juhtuda! Wäga wöimalik, et teil toidu puudusest saapaid süua tuleb!“

—or.

Maalri junnes. „Ma tahahsin silti saada.“

„Misugust?“

„Waadate, mul tuleb silt maalida, et äri lõpetamise pärafst wäljamüük ainult kolm päewa.“

„Seda wöib; aga kudas, kas papi wöi linase riide peale?“

„Ei, ei, kus sellega! Maalige juba tugema pleti peale ja hea wärwiga, et kümmel aastal uit poleks waja.“

Kasulik. „Ja teie ei lähetse, et jala kaotasite?“

„Mitte fugugi! Nüüd teenin oma puujalga näidates palju rohjem, kui enne lähe lätega!“

Meie Matsi järgmine (98.) föjanummer ilmub

2. juulil.

Wabandus.

Kontoriilem: "Mis teie mõtlete, minu herra, nõnda hilja tulete teie kontorisse?"

Kirjutaja: "Palun aga mitte unustada, et ma ju ka kõige esimesena kontorist ära lähen."

Warblasehirmutis.

Henry Faevri järele.

Linnud rüüstasid halastamataalt madam Mutineau aeda. Mitte ühte marjagi ei jätnud nemad puutumata. Viimaks lõppes m-me Mutineau kannatus ja ta wöttis nõuks viimast abinõu tarvitada.

"Tärvivis on hirmutis ülesse panna," sõnas ta ühel ilusaf hommikul.

Deldud-tehtud. Kesk aeda pandi lauaserwadest lootku lõöbub rist, mille peale m-me Mutineau siis mõnesugused onult päranduse teel saadud riided riputas.

Warblasehirmutis sai tore. Ta seljas olid: piisid, sinakaspruuni wärvi, mitmelarvaline pluuse, wanamoodi palitu, laiade woltidega, õlest kubar, mis juba ammugi igasuguse kuju oli kaotanud, kuid siiski veel terve oli.

Warblasehirmutis oli täielikult inimese moodi.

"Ja pealegi veel koraliku inimese moodi," mõtles m-me Mutineau, mõned sammud warblasehirmutisest eemale astudes ja oma tehtud tööd filmitsedes.

Siis astus ta rahustatult aiaast wälja.

Kilasse tagasi minnes nägi ta tee peal kahite ratsashandarmi.

"Wötsid ehit veel sedagi meil wang," mõtles ta.

Mõne minuti pärast joudis ta koju. Kodust tööd tehes unustas ta peagi shandamid ja warblasehirmutis.

Selle wahe peal juhtus kordnikudele keegi kahtlase wälimusega isik mõõda teed vastu tulema. See oli wististe siis neist koduta isikuteest, kes, kui nad mitte wangimajas ei istu, siis mõõda teesi ja pöldusi ringi rändavat, traawides puhkavad ja armuandidest endid elatanvad.

Wäsinud ja kahwananud mullaorva näoga, sassis juustega, viimase wöömalu jenti närus riides, paljajalu ja ilma mütsita, oli waeseksel tödeste kahtlustärataraw wälimus.

Kõrgel sadulas istudes, waatasid kordnikud lähinewat wööraast kahtlaste nägudega. Nad olets teda heameesega

peatanud, kuid neil ei olnud tema kohta mingisugust läksku, ja pealegi läis wööras kõigile awatud teed mõõda. Natuke aega mötleid shandarmid ja sötsid siis sõnalausumata edasi. Sellel filmapilgul juhtus hulgus m-me Mutineau warblasehirmutist nägema.

Hirmutis oli tore. Uhkelt seisits ta waarakate ja söstarde wahel ning sirutas oma pilki, musti läsa nagu wannutades ettepoole.

Hulgus jää seisatama.

Ta waatas kordnikude poole — need olid juba teekänu taha kudunud. Siis sai ta korraga julgemaks.

Kiiresti ronis ta aeda ja läks otsekohje hirmutise juure.

"Noh, wana, näita ennast!" ütles ta, tema poole pöördes.

Warblasehirmutis aga waktis pahaselt, just kui wihas-tades niisuguse aupakumatuuse üle kuduta hulguse poolt.

Hulgus aga löneles rahulikult edasi:

"Tött ütelda, ei ole sa just iluste riides, kuid... siiski..."

Ja ta latkus palituriit.

"Hea riie," ütles ta pead kõngutades. "Kahju ainult, et nööpissi ees ei ole ja warukas latki on, kuid siiski..."

Korraga tuli tal midagi meeble.

"Sul ju ei ole pead, mis jaoks on sul mütsi tarvis." Ta wöttis warblasehirmutise peast kaabu ja pani selle oma pähe.

Siis hakkas ta ueste hirmutist waatlema. Ilma mütsita nägi see foguni teistmoodi wälja, — ta kaotas oma endise möjuvuse ja ei olnud enam inimese moodi.

Hulgus sai julgemast.

"Noh, wanaake," ütles ta, "wahetame siis ta endi illi-kondi; siinul on ju üksphas, mis riides sa siin aias seisad."

Ja ilma pikema jututa wöttis ta hirmutise seljast riides ning hakkas neid põõsa warjus enese selga toppima. Oma näruv wiskas ta hooletult maha ja voodustas juba ette, kui head need riided siigiseste kilmade vastu on.

Ainult saapaid ei olnud veel.

"Kahju," sõistas hulgus, oma paljaid jalgu filmitsedes. Hirmutisest ei jäänuud muud järelle, kui ainult lihtsalt tollküödud riist.

Hulgus, kes juba ära tahtis minna, tundis nagu häbi, — justkui olets ta tellegile ülefõhut teinud. Ja jää seisma, kõrjas oma kalsfud ülesse ja pani need isaliku hoolussega ernehirmutise ümber, ãrawõetud riite asemel.

"Waat, nii on juba wähe parem," sõnas ta, käega finna koha peale patsutades, kus hirmutisel õla pidi olema.

Nüüd omandas warblasehirmutis jälle elawama kuju. Küid tal ei olnud enam endist uhet wälimust; ta waatas nüüd nii kürwana ja alandatuna, hädalikult oma musti läsa ettepoole sirutades.

Hulgus töötas minema. Ta ronis aiaast wälja ja, selle asemel, et oma teekonda kila poole jatlata, kus ehit teegi tema riideid wöös ära tunda, sammus ta sinnapoole tagasi, kust tulnud oli.

"Uga, oh önnestus! Siin tabas teda teine, wöib olla, hoopis pahem önnetus. Ei läinud weerandtundigi mööda, kui ühe teekänu peal tema ette kui maa alt need samad faks shandarmi kaswasid, kes tale juba waremaltki vastu olid juhtunud. Nad tulid ringsöidult tagasi.

"Seisa!" hüüdsid mõlemad kordnikud peaegu korraga, hulgust nähes, keda nad alles hiljuti paljajalu ilma mütsita ja näru riides olid näinud ning kes nüüd niisuguse isandana kändis; muibugi oli ta omale kusagilt riided warastanud.

"Kust ja wötsid need riided?" kajas kuri hääl.

Hulgus näitas kurvalt aia poole.

"Seal... warblasehirmutiselt."

"Ara waleta," ütlesid kordnikud.

Ja ilma pifema jututa wötsid nad hulguse endiga ühes, et teda kohaliku ülemuse kätte anda.

M-me Mutineau seissee aeg oma maja ulse peal. Kuigelt lähinewat feltskonda nähes, hakkas ta seda waatlema.

"Taewas halasta, see on ju minu warblasehirmutis!" hüüdis ta korraga pruuni pükka, palitut ja õlest kubarat

shandarmide wahel sammuvia isiku seljas nähes. Kaugelt selle inimese nägu näha oli raske. Waese m-me Mutineau'le tuli meelde, et see eht tödeste tema warblasehirmutis wöib olla, mis millegi imme läbi korraga liikumisewõimaluse oli saanud. Ta tahitis esimese hirmuga tappa jooksta, kuid sulane, kes ta siin oli, rahustas teda.

"See on inimene," ütles ta.

M-me Mutineau jäi seisma. Kui kordnitud nende kohta jöudsid, hüüdisid ta:

"Seiske... Need on minu asjad!..."

"Waata sindet," sõnas üks shandarmidest, seisma jäädv. "Aga tema räägib veel nagu olets need warblasehirmutiselt wötnud."

"Nu jah, minu warblasehirmutiselt," töendas kurjaks saanud m-me Mutineau.

Sa ta hulgus hulgust sõimama:

"Waras, rõöwel!.. Mis nüüd minu aiaga sünnyb, linnud fööwad ta tühjaks..."

"Mis temaga teha?" küsisid shandarmid.

Hulgus aga piüüsides ennaast wihaastanud perenaise ees wabandada.

"Ma ju panin oma riided tema selga," ütles ta aralt.

"Ma ei warastanud, aga wahetasin ainult..."

See warga hoolsus, et ta warblasehirmutist ei unustanud riidepanemast, lepitas natuke m-me Mutineaut.

"Sina panid ta riide?... Noh, tont sinuga, laske ta lahti," ütles ta, kordnukute poole pöörates.

Kuid m-me Mutineau ei leppinud veel sellega. Kui pettunud shandarmid ära sõitsid, peatas ta hulgust ja käskis teda uksesse juures oodata. Mõne minuti pärast tuli ta tagasi ja andis hulgusele paari saapaid.

"Need on 'tema' saapad," ütles ta. "Ma tahsin neid tema jalge panna. Noh, aga taewas sinuga, wöta ja kao sitt rutemine!"

Teisel päeval pani m-me Mutineau hirmutise ueste riidesse. Närud, mida hulgus sinna oli jätnud, olid warblasehirmutiselegi liiga purud ja katlenud. —rd R—

Maalased linnas.

Kasandu peremees oli maalt linna kutsutud, proua Jda juure wöödrusele. Prae jaoks anti tulised talbreküd lauale. Kurja aimamata wöttis Kasandu peremees talbreküd lätte, kuid pillas järgmisel filmipilgul laua peale, sest et votamatu palavo oli.

"Missugune weider wiis, talbreküd tuliseks teha!" urises ta poolhääbedes, poolpahaselt.

Peale lounat anti kohvi ja Kasandu peremees tahtis oma förmadega, mis just piinlikult puhtad polnud, suhkrutoosist suhkrutüllka õngitsemaka hakata.

"Siin tangid," tähenelas proua Jda.

"Tohoo tont, kas teil ka suhkur tuline on?" küsis Kasandu peremees imestades.

*

Kasandu peremees oli Mätiliku Jaaniga linnas "mira-wois" olnud. Et öhtul enam rongi peale ei jödnud, tuju pealegi rõõmus oli, et protsessi wötnud, läks ta "Kuld Lõwi" wöödrastemajasse, kust ta wöttis. Kasandu peremeest tappa juhtides, oli kessner, uks körval nuppu katudes, elektrilambi toas põlema keeranud. Kui Kasandu peremees uks hoolikalt lükku keeranud ja ennaast riidest lahti wötnud, astus ta elektrilambi ette ja tahtis tuld surnuks puhuda. Puhus ja puhus, nii et pösed punnis, aga tuli pöles endisi wiisi.

"Tohoo tont, puhu kas wöi leitsak wälja, aga tema, määnd, ei kustu!" sõnas ta wiimaks nõutult.

—dr'i vastane.

Koolis. "Mis tehtakse willast?"

Boikus.

"Noh, millest on sinu pülsid siis tehtud?"

"Isa wanadeest pülestest."

Näeb Jaanipäewa „märjukese“ mõjul kahelordset.

Waata hullu, nüüd on eit mul päris kahelordset muutunud!

Küsimuste liigitus.

Üleliigne küsimus:

"On sul raha tarvis?"

Kõtista w küsimus:

"Ole hea, ütle, mis sinu lapsed mitte sinu, waid sinu sõbra Maiasmoka nägu on?"

Tõjine küsimus:

"Pagan teab, mis nüüd wälja lääia: pada äss wõi ärtu luus?"

Wiisa kusetatüüimus:

"Preisi, kui wana teie olete?"

Kõigerumalamküsimus:

"Palun südant ja lätt — tahate te minu naisets tulla?" *

Professori üle lõöndud.

"Herra professor, ma wöin teile töendada, et ma oma korteri alnast 50.000 wersta kaugusele näha wöin."

"Teie räägite rumalust, minu herra, see ei ole wöimalik; inimese silm ei näe nii kaugel."

"Kudas nii, herra professor, ma wöin oma korteri alnast iegi kuu peale waadata." —II.

"Mamma, see ei ole ju õige, et Kata ingel on, temal ei ole tiimasi, aga papa eila öhtul, kui sind kodus ei olnud, ütles Katale „inglifene.“"

"Mamma mõtles: — „Õige, õige, lapsule, küll mina Katale tiivad teen, warsti lendab minema!"

nd.

Kodused arstirohud. "Arstiherra, tulge ruttu! Meie proua on haige. Tahtsiad teda koduste arstirohtudega arstida, aga ei aidanud midagi."

"Missuguste koduste arstirohtudega?"

"Kõige esite toodi looshepilet teatrisse, siis osteti uus tüber, peale selle paluti esimene armastaja ja esimene tenori-laulja teatrist wöödrusele tulla, aga midagi ei aita."

"Om — ja, siis on haigus õige tööline. Tarvis rutata." —II.

Sakslasel on igal ajal itka oma läks otsa.

„Üra tühja kurda, Abdulla, et wenelased mõned linnad sul ära wöifid. Peaaži on werewalamine, rewo-lutsionilise elemendi hävitamine: mida rohkem noori, tugewaid mehi sõjas langeb, seda kindlam on meie troon. Ega poolnälginud poissile sed, raugad ja naised meid peale sõda enam troonili töugata jaka!"

N. B. Üksikute numrite ostjaid palume lahkesti tähele panna, et neile ostmisel mõnda teist „Meie Matsi“ nime- ja kujulist lehte meie lehe asemel kätte ei pistetaks.